

Factsheet Zorginformatiebouwsteen 'FunctioneleOfMentaleStatus'

Contactpersonen intern

Fred Smeele
Jeroen Windhorst – Sjawu En Wa.

Omschrijving

Deze factsheet behandelt voor de zorginformatiebouwsteen **FunctioneleOfMentaleStatus**, de feiten en context van het gebruik. Met andere woorden, wanneer en hoe pas je deze zorginformatiebouwsteen toe?

Factsheet Zorginformatiebouwsteen 'FunctioneleOfMentaleStatus'

Een factsheet behandelt voor een specifiek onderwerp rond en over de zorginformatiebouwsteen (zib) de feiten en context van het gebruik. Met andere woorden, wanneer en hoe pas je dit toe? De zibs, die in deze factsheet worden genoemd, betreffen zibs uit publicatie 2017 en eerder.

Dit keer de zib 'FunctioneleOfMentaleStatus'. Deze zib is van een bijzondere categorie: de zib **FunctioneleOfMentaleStatus** beschrijft een generiek informatiemodel, waarmee de functionele en mentale beperkingen van de patiënt beschreven kunnen worden. Naast de algemene zib **FunctioneleOfMentaleStatus** zijn er ook andere zorginformatiebouwstenen beschikbaar, die in relatie tot de functionele of mentale status gebruikt kunnen worden, namelijk:

1. De zib '**Probleem**', waarmee via de waarde '*Functionele Beperking*' in het gegevenselement '*ProbleemType*' een specifieke Functionele (of mentale) beperking kan worden aangegeven. Hierbij kan niet iets gezegd worden ten aanzien van de ernst: De functionele beperking is er wel of niet.
2. Specifieke zibs ten aanzien van functionele of mentale status, waarin meestal ook een mate van gradatie (erg/minder erg) is opgenomen ten aanzien van de betreffende functionele of mentale status.

De meer specifieke zibs in relatie tot de functionele of mentale status zijn op dit moment (de lijst is mogelijk niet (meer) volledig):

- i. BlaasFunctie
- ii. DarmFunctie:
- iii. FunctieHoren
- iv. FunctieZien
- v. TaalVaardigheid
- vi. Mobiliteit
- vii. VermogenTotDrinken
- viii. VermogenTotEten
- ix. VermogenTotMondverzorging
- x. VermogenTotToiletgang
- xi. VermogenTotUiterlijkeVerzorging
- xii. VermogenTotVerpleegtechnischeHandelingen
- xiii. VermogenTotZelfstandigMedicatiegebruik
- xiv. VermogenTotzichKleden
- xv. VermogenTotzichWassen

Waarom deze lijst van zibs? Omdat niet voor elke situatie een eenduidig antwoord te geven is wanneer de zib **FunctioneleOfMentaleStatus** gebruikt kan worden. Dit is immers volledig afhankelijk van wat er wenselijk is om vast te leggen in het primaire zorgproces en welke gegevens er bijvoorbeeld uitgewisseld moeten worden. Er zal dus per situatie gekeken en bepaald moeten worden welke zib hiervoor van toepassing is. Je zou kunnen stellen dat hoe specifieker een bepaald gegeven vastgelegd dient te worden, hoe specifieker de zib moet zijn en daarvoor een meer specifieke zib gebruikt dient te worden. Als dit niet het geval is dan kan een generiekere zib gebruikt worden zoals de zib **FunctioneleOfMentaleStatus**.

Samengevat zijn er de volgende drie keuzes:

1. Heb je alleen 'wel/niet aanwezig' nodig zonder gradatie, gebruik dan zib Probleem;
2. Heb je een gradatie (bijv. zelfstandig / met hulp / geheel afhankelijk) nodig en is deze uitgewerkt als specifieke zib, gebruik dan die specifieke zib;
3. Heb je een gradatie nodig en is deze niet beschikbaar als specifieke zib, gebruik dan FunctioneleOfMentaleStatus.

Op de volgende pagina's staan een aantal praktijkvoorbeelden met daarbij een uitleg welke zibs van toepassing zijn in deze situatie.

Praktijkvoorbeeld 1

In verband met glaucoom wordt dhr. Janssen regelmatig gecontroleerd in het ziekenhuis door de oogarts. Hier wordt uitvoerig gekeken naar de status van zijn visus en afwijkingen daarvan worden vastgelegd in het EPD.

In deze situatie hebben we te maken met meerdere zibs. Laten we hieronder kijken welke zibs voor deze onderdelen van toepassing zouden zijn:

Visuele functie

Voor dit specifieke onderdeel is een specifiek zorginformatiebouwsteen beschikbaar, namelijk **'FunctieZien'**. Deze kan gebruikt worden om de visuele functie specifiek te benoemen. Dat is in deze situatie het geval, zodoende dat we de zorginformatiebouwsteen **'FunctioneleOfMentaleStatus'** niet zullen gebruiken. De zorginformatiebouwsteen **'FunctieZien'** heeft een verwijzing naar de zorginformatiebouwsteen **'MedischHulpmiddel'**. In deze zorginformatiebouwsteen kunnen we bijvoorbeeld de bril opnemen. Verder willen we nog de onderliggende diagnose vastleggen. Daar gebruiken we de zorginformatiebouwsteen **'Probleem'** voor.

Zorginformatiebouwsteen FunctieZien

Visuelefunctie: Verminderd gezichtsvermogen

Zorginformatiebouwsteen MedischHulpmiddel

Producttype: Leesbril
Toelichting: -

Zorginformatiebouwsteen Probleem

Diagnose: SNOMED CT 23986001
Glaucoom
BeginDatum: 20-06-2009
Status: Actueel
Einddatum: -
Verificatie: Bevestigd

Praktijkvoorbeeld 2

Martijn Brouwer is geboren met het syndroom van Down en een hartafwijking (Atrioventriculair Septum Defect - AVSD). Martijn is geopereerd aan zijn hartafwijking en heeft daar momenteel geen last meer van. Communiceren met Martijn is enigszins beperkt door een laag IQ als het gevolg van het syndroom van Down.

Ook in dit praktijkvoorbeeld hebben we met meerdere zibs te maken. We hebben namelijk te maken met de zib 'FunctioneleOfMentaleStatus' en de zib 'Probleem'.

Verminderd IQ

Om de mate van verminderde IQ vast te leggen kunnen we de zorginformatiebouwsteen 'FunctioneleOfMentaleStatus' gebruiken. Voor dit gegeven zijn geen andere zorginformatiebouwenstenen beschikbaar. Wel is er nog de zorginformatiebouwsteen 'Probleem'. Deze kan gebruikt worden voor de diagnoses 'Atrioventriculair Septumdefect' en 'Down Syndroom'.

Zorginformatiebouwsteen Functionele of Mentale status

Naam: SNOMED CT 165178003 IQ
Waarde: SNOMED CT 247575000 lager dan gemiddeld intelligent
Datum: 12-02-2003
Toelichting: IQ van Martijn is 50
Medisch Hulpmiddel: -

Zorginformatiebouwsteen Probleem

Diagnose: SNOMED CT
41040004 Down
Syndroom
BeginDatum: 03-01-1980
Status: Actueel
Einddatum: -
Verificatie: Bevestigd

Zorginformatiebouwsteen Probleem

Diagnose: SNOMED CT
204330009
AtrioVentriculair
Septumdefect
BeginDatum: 03-01-1980
Status: Niet actueel
Einddatum: 31-03-1980
Verificatie: Bevestigd

Praktijkvoorbeeld 3

Mw. Venema is sinds januari doorgestuurd vanuit de huisarts naar de GGZ in verband met depressieve klachten, waarbij mw. Venema moeite heeft om sociale interacties aan te gaan en in sommige situaties uit zich dit ook in ongeremde emoties en scheldwoorden.

Ook in dit praktijkvoorbeeld hebben we met meerdere zibs te maken. We hebben namelijk te maken met de zib 'FunctioneleOfMentaleStatus' en de zib 'Probleem'.

Moeite om sociale interacties aan te gaan

Om de mate van moeite om sociale interacties aan te gaan vast te leggen kunnen we de zorginformatiebouwsteen 'FunctioneleOfMentaleStatus' gebruiken. Voor dit gegeven zijn geen andere zorginformatiebouwenstenen beschikbaar. Wel is er nog de zorginformatiebouwsteen 'Probleem'. Deze kan gebruikt worden voor de diagnoses 'Depressieve aandoening'.

Zorginformatiebouwsteen Functionele of Mentale status

Naam: ICF b122 Globale Psychosociale Functies
Waarde: d7202.2 MATIGE beperking/participatieprobleem (tamelijk) 25-49%
Datum: 12-02-2019
Toelichting: De patiënt uit in bepaalde situaties ongeremd en luid emoties met gebruik van een uitgebreide verzameling scheldwoorden.
Medisch Hulpmiddel: -

Zorginformatiebouwsteen Probleem

Diagnose: SNOMED CT 35489007 depressieve aandoening
BeginDatum: 12-02-2019
Status: Actueel
Einddatum: -
Verificatie: Bevestigd

Zib FunctioneleOfMentaleStatus en het onderdeel Functionele/mentale status in de Basisgegevensset Zorg (BgZ)

In de BgZ versie 2017 wordt in de sectie *Functionele Status* of het onderdeel *Functionele/mentale status* uitsluitend verwezen naar de zib **FunctioneleOfMentaleStatus**. Naar verwachting zal dit in de nabije toekomst worden aangescherpt/aangevuld door vanuit sectie *Functionele Status* of het onderdeel *Functionele/mentale status* ook de verwijzing naar specifieke zibs op het gebied van Functionele of Mentale Status op te nemen in de betreffende sectie. Dit zal waarschijnlijk gaan gelden voor een afgesproken set aan zibs, die de belangrijkste informatie betreffende functionele of mentale status beschrijven, zoals:

- i. BlaasFunctie
- ii. DarmFunctie:
- iii. FunctieHoren
- iv. FunctieZien
- v. TaalVaardigheid
- vi. Mobiliteit

Bovenstaande moet nog binnen het proces van beheer van de BgZ worden besproken en besloten.

Auteurs

Jeroen Windhorst (Nictiz, adviseur zib-centrum)
Fred Smeele (Nictiz, senior programmamanager)

Reviewers

Ben van der Stigchel (Erasmus MC)
Aisha Sie (Nictiz)
Pim Volkert (Nictiz)
Albert-Jan Spruyt (Nictiz)
Nasra Khan (Nictiz)
Michael van der Zel (UMCG)
Ernst de Bel (Radboudumc)
Daniel Woning (Isala)
Heleen Hoogvliet (LUMC)
Christine van der Aa (Registratie aan de bron)
Ge Klein Wolterink (Registratie aan de bron)
Igor Schoonbrood (MUMC+)
William Goossen (GGZ NL)
Sjaak Gondelach (UMC Utrecht)
Gerda Meijboom (Nictiz)

Geraadpleegde bronnen

1. Nictiz. zib-centrum. Geraadpleegd 19-03-2019 op <https://zibs.nl>
  - o [https://zibs.nl/wiki/FunctioneleOfMentaleStatus-v3.1\(2017NL\)](https://zibs.nl/wiki/FunctioneleOfMentaleStatus-v3.1(2017NL))
  - o [https://zibs.nl/wiki/Probleem-v4.1\(2017NL\)](https://zibs.nl/wiki/Probleem-v4.1(2017NL))
  - o [https://zibs.nl/wiki/FunctieZien-v3.1\(2017NL\)](https://zibs.nl/wiki/FunctieZien-v3.1(2017NL))
  - o [https://zibs.nl/wiki/MedischHulpmiddel-v3.1\(2017NL\)](https://zibs.nl/wiki/MedischHulpmiddel-v3.1(2017NL))
2. Goossen, W. (2019). Use Case zib Functionele of Mentale Status. Utrecht – VIPP GGZ